

Bs" d

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Mattot Masei 5785

In memory of Rose Friedman, Reizel bat Asher a"h on her 2nd yartzheit
and Sarah Edel bat Eliyahu Besser a"h on her yartzheit

Shabbat Times

19:23 20:23

Issue 93

Parshat Masei opens by giving us a detailed account of the 42 different locations the people travelled on their journey from Egypt to Eretz Yisrael. Rashi brings two reasons as to why the Torah is writing this now, as they were standing over the Jordan, soon to enter the promised land. Rashi explains by way of parable that there was once a father whose son was very sick, and the treatment he needed required them to journey long distances to reach the doctor.

This journey was not an uneventful one. At many stops along the way there were various challenges that threatened to derail their trip.

At one part of the journey, the son became feverish, at another he got the chills. Soon after the son developed a headache, and so on and so forth, until they finally reached their destination and the child was healed. On their return trip home, the father pointed to all of the places where they experienced these challenges. He showed his son where he got fever, where he became chilly, and where he came down with his headache.

Similarly, now that the people had reached the "finish line" and they were standing at the threshold of Eretz Yisrael, Moshe reminded them of their long 40 year journey, highlighting the stops they made along the way! But what exactly is the similarity between the two stories?

I understand why the father in the story wanted his son to relive the details, so as to appreciate all of the challenges they underwent. For the father does not want his son to ever take for granted the kindness and dedication that he showed him. That son needs to be forever in his father's debt and never forget what he did for him!

Why, however, do we have to appreciate the 40 years in the desert?

The journey from Egypt to Eretz Yisrael was meant to be a short one! It was only because of our sins that we were punished with a 40 year delay in our arrival time! Wouldn't it be better to forget about all of those challenges and hardships that we suffered along the way?

The answer is, that our challenges and hardships, from the Torah's perspective, are not meant to be viewed as something negative that are better off forgetting about. On the contrary, challenges are opportunities to grow stronger! They are landmarks along the journey called life! Hashem did not stretch our journey into a 40 year one to spite us! He saw within us, certain character flaws, flaws that led to our sin of the Golden Calf and our sin of the Spies. He saw that we had a tendency to complain and to lose our faith and composure relatively quickly. Had He brought us into Eretz Yisrael before we were treated for these maladies, we would have imploded from the challenges of living in the Land of Israel.

Hashem, our Creator, knows us better than we know ourselves! Only He was able to determine that our treatment would require stopping in certain locations over a forty year journey! As in the parable, it was just what the doctor ordered!

When we look at every new stop in life, every turn in the road, not as an annoyance but rather as an opportunity for growth, then we can embrace and appreciate all of the hills and valleys of life. It is not just our successes that make us who we are today. It is the failures and challenges that we have experienced along the way. Only when we learn from both the ups and the downs, can we say that we have embraced the journey of life to the fullest as Hashem demands of us!

Halacha2Go- Start Shoveling!

Rabbi Isaac Bernstein

Torah is vast. Halacha is daunting.

The more we learn, the more we realize how much we don't know! We look at the seforim on the shelf and feel overwhelmed: "We'll never know it all!" So what are we supposed to do? Rabbi Chanin of Tzippori answered with a simple mashal (Vayikra Rabba 19:2): Imagine a massive mound of earth.

A foolish person looks at it and says, "Who could possibly clear all of this?" But a wise person says, "Today I'll remove two shovel-fulls. Tomorrow two more. And so on—until eventually, it's all cleared!" So too, says the Midrash: when a person looks at Torah and sees its vastness—"Thirty chapters in Nezikin, thirty in Keilim... how can I ever learn all this?"—the foolish response is to give up before even starting. But the wise approach is simple: "Today I'll review two halachot. Tomorrow two more. And one day, I'll have learned it all."

Torah is far more than just dry, bottom-line halacha. It's living, vibrant, and exciting! It starts with a pasuk, then a mishnah, a machlokes in the Gemara, a debate between Rashi and Tosafos. The Rashba jumps in, the Rambam flips the sugya on its head. Then comes the Tur to clarify, the Beis Yosef to fill in the details, and the Shulchan Aruch with the Rama to bring it down to halacha l'maaseh. But it doesn't stop there! The Shach and Taz go at it, the Chasam Sofer writes a teshuva, and the

Mishnah Berurah applies it to modern times. Then reality shifts—what now?

Enter Rav Moshe Feinstein. Rav Shlomo Zalman Auerbach. Rav Elyashiv. The story continues, right up to this very day.

But not everyone has the time to learn halacha in this rich, layered way. Still—we need to know what to do! Is buying a suit prohibited during the Three Weeks or just the Nine Days? What do I do at Havdalah this week? I'm not sure if I had enough mezonos for an Al HaMichya—what now? While the yes-or-no answer is important,

don't be fooled into thinking that's all there is to halacha. It's crucial—but it's just the tip of the iceberg.

So keep learning. Keep exploring the principles that make up our beautiful halachic system — the sources, the svara, the back-and-forth, the excitement. And then... join us for the bottom line. A halacha a day. Chipping away at the "mound of earth" in front of us—one shovel at a time.

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In memory of Baila bat Yisrael a"n, mother of Paul Maurice on her yartzheit

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Mattot Masei 5785

Shabbat Times

19:23

20:23

Issue 93

Ask the Rabbi

Rosh Beit Midrash: Rabbi Shabtai Yogel

For questions: **0584810910**

Q&A: Meat and Wine During the Nine Days

Q: From when is it forbidden to eat meat and drink wine?

During the Nine Days leading up to Tisha B'Av, the custom is to refrain from eating meat and drinking wine, except on Shabbat — when not only is it permitted, it is a mitzvah.

Among Ashkenazim, the custom is to begin abstaining from meat and wine starting from Rosh Chodesh Av, including the day of Rosh Chodesh itself. Among Sephardim, however, the widespread custom is to allow meat and wine on Rosh Chodesh, and only to begin the restrictions after Rosh Chodesh. This year (5785), Rosh Chodesh Av falls on Shabbat. Therefore, both Ashkenazim and Sephardim begin abstaining from meat and wine on Saturday night, making the custom the same for all communities this year.

Q: Can I drink the wine used for Havdalah during the Nine Days?

According to the Shulchan Aruch, the wine from Havdalah may be drunk as usual, since it is not “optional drinking” — it is part of a mitzvah. The restriction applies only to eating and drinking for enjoyment. The Rema agrees, but adds: if a child (around age 6 and above) is present and is old enough to understand blessings and Shabbat, it is preferable to give the wine to the child instead. Some Ashkenazic authorities suggest using chamar medinah (a local drink such as beer or coffee) for Havdalah, but in practice, many poskim rule that regular wine or grape juice should be used.

If there is no suitable child, then the one making Havdalah should drink it.

Q: Can I eat leftover meat from Shabbat on Saturday night or Sunday?

According to Yalkut Yosef, one may be lenient (especially for Melaveh Malkah) and eat leftover meat from Shabbat, based on earlier authorities such as the Birkei Yosef (Chida) and the Bnei Yissaschar. They reason that otherwise, people might cook less for Shabbat and weaken the mitzvah of Oneg Shabbat. However, the Shaarei Teshuvah writes that in Ashkenazic communities, this leniency is not practiced and one who does so is “in breach.”

To conclude: Most poskim prohibit this practice. However, Yalkut Yosef permits it, provided that no extra food was prepared intentionally for use after Shabbat.

Q: Can one eat meat or drink wine at a seudat mitzvah during the Nine Days (e.g., brit milah)?

Yes. The restriction only applies to optional meals — not to seudat mitzvah. However, there is a difference between meals held during the actual week of Tisha B'Av (shavua shechal bo) versus meals held before that week: According to the Mishnah Berurah, if the meal takes place during the week of Tisha B'Av, only a limited number of people may eat meat and drink wine — not everyone attending. But if the meal is before that week, all participants may partake.

This year, since Tisha B'Av falls on Saturday night / Sunday, there is no “week of” Tisha B'Av — meaning that at any seudat mitzvah during the Nine Days this year, all invited guests may eat meat and drink wine.

This is one of the halachot where Ashkenazim see a difference in years when Tisha B'Av falls on Sunday.

Influence Unnoticed

Rabbi Moshe Ariel Margi

The Jewish people are now in the plains of Moav, right at the edge of Eretz Yisrael. In the recent parshiot, the Torah begins to focus on the practical aspects of inheriting the Land — such as the division by lot and the story of the daughters of Tzelofchad — as well as mitzvot related to settling the Land. In Parshat Matot, Moshe grants the tribes of Reuven, Gad, and half of Menashe the lands on the eastern side of the Jordan.

In Parshat Masei, Bnei Yisrael are commanded to establish six cities of refuge — “arei miklat” — for someone who, God forbid, kills accidentally. Three of these cities are to be built in Eretz Yisrael, and three on the eastern side of the Jordan.

This division seems puzzling. The population of Eretz Yisrael is three times larger than that of the eastern territories. While the land size may be similar, the number of people is vastly different. Wouldn't it make more sense to build four cities in Eretz Yisrael and only two across the Jordan?

The Gemara in Makkot (9a) raises this exact question and answers: “In Gilad, murderers were common.” So although the numbers weren't balanced, the demand for cities of refuge was higher in that region. But this answer seems strange, for after all, cities of refuge only protected accidental killers. Someone who murdered intentionally didn't go there — he was tried and punished in court. In fact, if a murderer enters a city of refuge, the authorities are required to remove him and bring him to justice.

So why would a higher rate of intentional murderers require more cities of refuge? Accidents can't be planned — they happen randomly. Therefore, shouldn't the number of cities simply be based on the size of the population?

The Maharal, in Gur Aryeh, offers a beautiful explanation.

Why does someone who kills unintentionally have to go into exile? He didn't mean to do it! The answer is that taking a life, even by mistake, is not something you just “move past.” A human being died. Unless it was completely out of your control, there's a moral responsibility. True, he won't be punished like a murderer — but what he did still requires atonement.

Every accidental killing reveals, on some level, a lack of deep respect for life. A failure to take full responsibility for what could happen.

Now think about someone who lives in a place where intentional murder is common. A society where life is cheap. In that kind of environment, even the people who kill by accident are more likely to be careless. The atmosphere itself dulls sensitivity to life.

The accidental killers of Gilad were real accidents — but the culture around them made such accidents more likely.

This is powerful — and deeply personal. Even if a person knows his surroundings are unhealthy, even if he may cringe when he sees violence or moral breakdown... eventually, it seeps in. The influence is real. So when he goes out to chop wood, maybe he cuts corners on safety, just a little.

The only way to protect yourself from the influence of a corrupt society is to seek out a different kind of environment — one that shapes you positively, with just as much force.

זמני השבת

19:23 END 20:23

גליון 93

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת "מטות מסעי" התשפ"ה

0584810910 לשאלות

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א שאל את הרב

יששכר' (וטעמו שאם לא נתיר זאת יבואו לבשל בצמצום לשבת ויחסר בכך עונג שבת) אולם השערי תשובה כתב שבמדינותינו אין מי שמקל בכך והמקל בכך הוא פורץ גדר.

ולכן: לדעת רוב הפוסקים הדבר אסור, ולפי פסקי הילקוט יוסף יש מקום להקל בכך, אולם גם לדעה המתירה, זהו רק בתנאי שלא יערים ויבשל יותר מהנצרך מתוך כוונה שיישאר למשך השבוע.

שאלה: האם מותר בסעודת מצווה (ברית מילה וכדומה) החלה בתשעת הימים לאכול בשר ולשתות יין?

תשובה: אכן מותר, וכפי שהתבאר לעיל שכל מה שנהגו לא לאכול בשר ולא לשתות יין בתשעת הימים הוא רק כאשר מדובר באכילה ושתיה של רשות, אבל בסעודת מצווה - מותר.

אמנם יש בזה חילוק בין 'שבוע שחל בו' ללפני 'שבוע שחל בו', שלדעת המשנה ברורה אם מדובר בסעודת מצווה ב'שבוע שחל בו' תשעה באב' מותר רק למניין מצומצם לאכול בשר ולשתות יין ולא לכל השותפים בסעודה, אבל לפני 'שבוע שחל בו' מותר לכל השייכים לסעודה לאכול בשר ולשתות יין.

אמנם בשנה זו - מאחר ותשעה באב חל במוצאי שבת / יום ראשון, אין כלל 'שבוע שחל בו' ולכן בכל סעודות המצווה בתשעת הימים בשנה זו - מותר לאכול בשר ולשתות יין לכל השותפים והשייכים לסעודה.

זהה אחת מההלכות שגם לבני אשכנז יש נפקא מינא לעניין 'שבוע שחל בו'.

בס"ד
במלאת שנתיים להסתלקותו של חברינו
הרב יצחק ברכיה
בן ר' ניסן אריה הכהן כץ ז"ל
ד' אב תשפ"ד - יום שלישי
נתינת יחדיו לדברי זיכרון והתעוררות
מדותיו המיוחדות והבלתי נשכחת -
לעילוי נשמתו
28.7.25 12:15
אחווה 198 רעננה
סיים מסכת וסעודת מצווה
מנחה 13:22

ואם כן חייב להבין מה תירצה הגמרא. עונה המהר"ל ב'גור אריה':
למה באמת הרוצח בשוגג חייב גלות? הרי הוא שוגג?

חייב לומר שלהרוג אדם בשוגג זה לא עובר. שהרי הוא לא שפך כוס קולה - אדם נהרג. וכל עוד זה לא באונס רק בטעות, עדיין יש תביעה עליו. אמנם לא נעניש אותו כמו רוצח במזיד, אבל יש במעשיו פגם שמחייב כפרה.

כלומר כל שגגה ברציחה יש בה נקודה של זילות בחיי אדם, אי לקיחת אחריות מלאה על מה שיכול לקרות.

אדם שחי במקום ששכיחי רוצחים - במזיד. הוא חיי באווירה של זילות בחיי אדם. באותו מקום הגרף של הרציחות בשוגג גם יעלה. כי המקום הזה יוצר אווירה של זילות בחיי אדם. השוגגים של גלעד הם באמת שוגגים.

כי בגלל המזיד יש שוגג.

ההסבר הזה הוא נפלא אבל מחייב.

אדם שחי במקום שהאווירה היא פגומה מבחינה ערכית, גם אם הוא מודע לכך ובכל פעם שהוא נתקל בזירת רצח הוא יגיד לעצמו "אוי וי". והוא משוכנע שזה לא משפיע עליו.

אבל למעשה ב'שוגג' שלו הוא ככל הנראה כן יהיה מושפע. וכשהוא יחטוב עצים

ביער יכול להיות שהוא קצת יגמיש את הוראות הבטיחות.

החברה גם אם היא לא מושכת היא משפיעה. הפתרון היחיד לאדם כזה לחפש

חברה שתשפיע עליו לטובה לפחות באותה עוצמה.

שו"ת בעניין אי אכילת בשר ושתיית יין בתשעת הימים

שאלה: ממתי אסור לאכול בשר ולשתות יין?

תשובה: בתשעת הימים נהגו לא לאכול בשר ולא לשתות יין, אך בשבת קודש מותר ומצווה.

והנה האשכנזים נהגו לא לאכול בשר כבר מראש חודש אב (כולל ראש חודש אב) אבל בקרב הספרדים המנהג הנפוץ הוא להחריג את ראש חודש אב, ולנהוג את האיסור רק ממוצאי ראש חודש אב.

והנה בשנה זו (תשפ"ה) ראש חודש אב חל בשבת, ולכן גם לספרדים וגם לאשכנזים המנהג לא לאכול בשר ולא לשתות יין מתחיל רק ממוצאי שבת, ויוצא שבשנה זו אין הבדל בין ספרדים לאשכנזים בעניין זה.

שאלה: האם מותר לשתות את היין של ההבדלה?

תשובה: לדעת השולחן ערוך ישתו את היין של ההבדלה כרגיל, מאחר ואין זו שתיית יין של רשות אלא שתיית יין של מצווה, ולא הונהג המנהג שלא לאכול בשר ולא לשתות יין אלא באכילה ושתיה של רשות.

גם לדעת הרמ"א עיקר ההלכה כך, אלא שכתב הרמ"א שאם יש ילד קטן (שכבר הגיע לגיל חינוך של שבת וברכות שזה לערך גיל 6) עדיף לתת לילד לשתות מכוס ההבדלה.

יש שכתבו (לבני אשכנז) לעשות הבדלה על חמר מדינה, אולם לעניות דעתי אין לנהוג כך מחמת כמה סיבות, אלא יש לעשות על יין / מיץ ענבים כרגיל ואם אין קטן, ישתה המבדיל בעצמו.

שאלה: האם מותר לאכול במוצאי שבת / יום ראשון מאכלים בשריים שנשתיירו מסעודות השבת?

תשובה: בספר ילקוט יוסף כתב שיש מקום להקל בכך (ובפרט בסעודת מלווה מלכה) על פי דברי ה'ברכי יוסף' (חיד"א) שהדבר מותר, וכן כתב בספר בני

השכעה בלי מודעות

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

עם ישראל כבר נמצא בערבות מואב, ממש בכניסה לארץ ישראל. ובפרשיות האחרונות מתחילים כבר לדבר על הפרקטיקה של הנחלה בארץ ישראל [גורל, בנות צלפחד] ומצוות שקשורות לישיבה בארץ.

בפרשת מטות, משה רבנו נותן לבני גד ובני ראובן ויחזי שבט מנשה, נחלה - את עבר הירדן המזרחי.

ובפרשת מסעי עם ישראל מצווה להכין שישה ערי מקלט. מי שחס ושלוש רצח בשוגג, צריך לגלות לעיר מקלט. החלוקה של ערי המקלט היא שלושה בארץ ישראל ושלושה בעבר הירדן.

והחלוקה הזו לא כל כך מובנת, שמבחינת כמות אנשים יש בארץ ישראל פי שלושה אנשים. נכון שהשטח של ארץ ישראל ושל עבר הירדן זהה, אבל כמות האנשים שונה לחלוטין. ואם כן היה יותר מובן שבארץ ישראל יהיו ארבע ערי מקלט ובעבר הירדן יהיו רק שתי ערים.

את השאלה הזאת הגמרא שואלת [מכות ט]. והגמרא עונה שבגלעד שכיחי רוצחים. באמת מבחינה מספרית החלוקה לא שווה. אבל בעבר הירדן היה יותר "ביקוש" לערי מקלט, היו הרבה רוצחים. ולכן הם היו צריכים הוספה בכמות של הערי מקלט שלהם. רק שהתשובה של הגמרא לכאורה לא עונה שום דבר.

שהרי עיר מקלט היא רק לרוצח בשוגג - בטעות. רוצח במזיד לא גולה אלא נענש בבית דין. ויותר מזה גם אם רוצח במזיד מצליח להיכנס לעיר מקלט יש חיוב להוציא אותו משם ולדון אותו בבי"ד.

ואם כן איך המציאות ש"בגלעד שכיחי רוצחים" גורמת לעוד עיר מקלט. שהרי אי אפשר לתכנן שוגג. ואם כן כל השיקול של פיזור ערי המקלט חייב להיות רק כמות האנשים. שבמציאות ככל שיהיה יותר אנשים יהיו יותר שגגות ברציחה.